

Vlastivědná společnost muzejní v Olomouci

Program
našich setkání
v prvním
pololetí roku
2016

Vážení a milí přátelé,

s přáním všeho nejlepšího do nastávajícího nového roku přicházíme opět s nabídkou pořadů připravených pro poučení i zábavu našich členů a jiných příznivců vlastivědy (kteří se ještě rozhodnou posílit naše řady). Jako obvykle budou příležitostí k setkáním pravidelné přednášky a besedy vždy **ve středu od 17 hodin**, zpravidla v sále Radeckého v 1. poschodí; **o sobotách** – když už to venkovní počasí dovolí – budou v programu vlastivědné vycházky nebo oblíbené zájezdy na různá místa, v jednom případě i do zahraničí; patří sem však i kratší výlety se sekci archeologickou, jak je z následujícího přehledu patrné. V plném rozsahu také platí naše pozvání k pravidelné účasti na dění v užším kruhu odborných sekcí, o nichž se v závěru rovněž zmíníme. Vzhledem k tomu, že se náš program připravoval s delším předstihem, nemůžeme vyloučit některé nepředvídané změny, včetně aktuálního doplnění nabízených pořadů. Budeme však o nich včas informovat obvyklým způsobem: na stránkách měsíčníku KDY-KDE-CO, nejpřesněji v naší vývěsní skříni na budově Vlastivědného muzea na náměstí Republiky.

CESTY ZA POZNÁNÍM povedou častěji mimo budovu muzea, někdy i mimo Olomouc, ba i za hranice republiky (jako loni 3. října do polské Racibórze).

Také v tomto roce

zůstávají v platnosti podmínky členství ve Vlastivědné společnosti muzejní. To znamená, že všichni členové mají volný vstup nejen na akce připravené VSMO, ale i do stálých expozic, přechodných výstav a jiných akcí Vlastivědného muzea v Olomouci, případně arboreta v Bílé Lhotě. Na druhé straně zůstává jediná povinnost – **uhrazení členského příspěvku** v nezměněné výši 100 Kč (u studentů 50 Kč). Toto obnovení členství je možné:

- osobně platbou v kanceláři VSMO v pracovní době (pondělí, středa, viz níže),
- poštovní složenkou nebo bankovním převodem,
- případně platbou na první schůzce odborné sekce, nejpozději však do konce března 2016 (kdy končí platnost průkazu nahrazeného ústřížkem složenky z předchozího roku).

Stejně jako loni jsme vám k dispozici **každé pondělí od 14 do 16 hodin a středu od 15 do 17 hodin**, v této době i na tel. č. **585 515 135**.

K základním právům každého člena VSMO patří vždy po dvou letech také účast na

VÝROČNÍ ČLENSKÉ SCHŮZI,

která se uskuteční **v úterý 19. dubna 2016 v 16 hodin v sále Radeckého** v 1. poschodí Vlastivědného muzea v Olomouci na nám. Republiky.

PŘEDNÁŠKY – BESEDY

Pokud není uvedeno jinak, konají se vždy ve středu od 17 hodin, s jednou výjimkou v sále Radeckého nebo podle okolností v přízemním větším sále Václava III.

13. ledna – Přehled archeologických výzkumů na střední Moravě v roce 2015 – již z dřívějšíka známý blok přednášek (2-3 hodiny) pracovníků několika archeologických pracovišť a okolních regionálních muzeí v režii sekce archeologické.

20. ledna – Mgr. Jan Šrámek -

Významná postava moravské historie a politiky v letech 1918 - 1948, rodák z Grygova, k 60. výročí úmrtí.

Přednáší Prof. PhDr. Miloš Trapl, CSc.

Připravila archeologická sekce.

27. ledna – Úloha spolků v hudebním dění města Olomouce v letech 1918–1938. Přednáší PhDr. Ingrid Silná z Konzervatoře Kroměříž, klavírní doprovod Kateřina Potocká. Uvádí sekce hudební.

3. února – Historické rudné doly v okolí Velké Bystřice v podání mineraloga Ing. Pavla Novotného z Vlastivědného muzea v Olomouci. Sekce přírodovědná.

10. února – „Hanácké Stonehenge“. O jednom z nejvýznamnějších archeologických nalezišť na střední Moravě roku 2015 v **Brodku u Prostějova** hovoří PhDr. Pavel Fojtík z prostějovské pobočky Ústavu archeologické a památkové péče Brno.

17. února – (už v 16 hodin!) po úvodním slově komentovaná prohlídka výstavy České korunovační klenoty – na dosah ve výstavních prostorách Vlastivědného muzea. Provází Mgr. Lubomír Hlubek.

V SÁLE RADECKÉHO (na snímku z akce literárně historické sekce 7. ledna 2015) je při plném obsazení sedadel vždy také dobrá akustika.

24. února – Památné budovy Univerzity Palackého v Olomouci. S připomínkou 70. výročí obnovení olomouckého vysokého učení (1946) uvede PhDr. Milan Tichák, sekce Historická Olomouc.

2. března – Osud rodiny olomouckého rodáka – houslisty a terezínského vězně Karla Fröhliche. Na pozvání literárně historické sekce přednáší PhDr. Tomáš Hrbek z Židovské náboženské obce v Olomouci.

9. března – Cesty 13. zeměbraneckého pluku Olomouc za světové války v letech 1914–1916. Hovoří Mgr. Jaroslav Hudský, zve sekce Historická Olomouc.

16. března – Hledání zmizelého kostela sv. Petra. Představení výsledků výzkumů v Křížkovské ulici 10 připravila archeologická sekce, hovoří Mgr. Hana Dehnerová a Mgr. Pavel Šlězár z Národního památkového ústavu v Olomouci.

23. března – Kam létají zimovat naši ptáci? aneb jak nové technologie odhalují tajemství ptačí migrace vysvětlí zoolog Mgr. Peter Adamík z Vlastivědného muzea v Olomouci. Sekce přírodovědná.

30. března – Současnou literární situaci v Olomouci prizmatem posledních dvou let a další současné kulturní aktivity posoudí Mgr. Petra Kožušníková na pozvání literárně historické sekce.

6. dubna – O národopisném velikonočním zvyku Ježíškovy matičky na Olomoucku promluví Mgr. Ivan Hlavatý, bývalý etnograf olomouckého Vlastivědného muzea.

13. dubna – Pavel a Antonín Vraničtí, významné hudební osobnosti a jejich vztah k Olomouci. V pořadu připraveném společně sekcí hudební a literárně historickou vystoupí Ing. Ladislav Kunc a Mgr. Jana Loskotová.

20. dubna – Další pokračování přednášky o cestách 13. zeměbraneckého pluku z Olomouce světovou válkou, tentokrát v letech 1917 a 1918. Přednáší opět Mgr. Jaroslav Hudský.

27. dubna – Olomoucké knihovny včera a dnes. K 450. výročí Vědecké (dříve Univerzitní) knihovny v Olomouci promluví doc. PhDr. Milada Písková, CSc., sekce historická.

4. května – Zvyky a obyčeje našich předků na Hané budou námětem přednášky i obrazového poučení Bc. Jána Kadlece, sekce Historická Olomouc.

11. května – Komentovaná prohlídka výstavy k výročí Vědecké knihovny v Olomouci. Průvodcem bude historik Mgr. Jiří Hlonek, odborný pracovník Vědecké knihovny.

25. května – Prusko-rakouská válka 1866 a bitva u Dubu a Tovačova před 150 lety. Promluví historik PhDr. Karel Podolský, pracovník Vlastivědného muzea.

8. června (od 16 hodin!) – Prohlídka depozitáře knihovny Vlastivědného muzea v Olomouci s knihovnicí VMO Mgr. Janou Habustovou. (Pro menší kolektiv zájemců – **do 20 osob!**)

VYCHÁZKY – EXKURSE

Po tradiční novoroční vycházce (1. ledna od 14.30 na Žerotínově náměstí na Michalském návrší) konají se všechny následující akce **v sobotu**:

9. dubna – Výlet archeologické sekce k lomům na pískovec u Starého Maletína na Bouzovsku, kde se těžil kámen pro umělecká díla barokní Olomouce; návštěva muzea **o historii Hřebečska** ve Studené Loučce. Návrat do Olomouce po 16. hod.

Sraz v 9 hodin na bývalém autobusovém nádraží u tržnice, odjezd vlastními automobily (s volnými místy pro ty, kteří se přihlásí P. Kalábkové na tel. 603 591 821 nebo na mail pavlina.kalabkova@upol.cz. Totéž platí pro další akci v sobotu 7. května!).

7. května – znovu za archeologií Moravského krasu, tentokrát do **Rytířské jeskyně** a jeskyně **Košská jáma**. Vede Mgr. Martin Golec, Ph.D., z Univerzity Palackého. Odjezd v 9 hodin způsobem a za okolností uvedených výše. Návrat do Olomouce po 15. hodině.

Na pátek 27. května připravila naše sekce hudební do programu tradiční Noci kostelů **KONCERT v chrámu Panny Marie Sněžné**. Začátek v 18.30 hod.

4. června – Vlastivědná vycházka do míst prvního rozšíření města před 140 lety (v roce 1876) ještě před zrušením pevnosti. Sraz ve 14 hodin u hotelu Palác na začátku Komenského ulice. Provází PhDr. Milan Tichák.

18. června – Historický výlet do Starých Hodolan. Tradiční návštěva městské části na závěr sezóny. Sraz ve 14 hodin u hlavního nádraží (před vstupem do podchodu k Hodolanům). Vede PhDr. Milan Tichák.

PŘI HLEDÁNÍ NEJSTARŠÍ MINULOSTI se musí často „jít pořádně do hloubky“, jako například se sekci archeologickou na exkursi v Denisově ulici 7. října 2015.

VLASTIVĚDNÉ ZÁJEZDY

Všechny uvedené zájezdy mají odjezd **v sobotu v 7 hodin z bývalého autobusového nádraží u tržnice**. Závazné přihlášky (co nejdříve) každé pondělí a středu v místnosti VSMO v budově muzea.

23. dubna 2016 – Do LUHAČOVICKÉHO ZÁLESÍ (Zlín, Vizovice – Jelínkova palírna, poutní místo Provodov, LUHAČOVICE – muzeum, komentovaná prohlídka lázní). Vede doc. M. Písková. Cena 180 Kč.

14. května – K sousedům DO POLSKA (poutní místo **VAMBEŘICE**, pevnost Stolová hora). Vede Bc. Ján Kadlec. Cena 320 Kč.

21. května – Památný barokní komplex KUKS u Jaroměře v SV Čechách, zámek v **NOVÉM MĚSTĚ NAD METUJÍ**. Vede A. Petrželová. Cena 300 Kč.

11. června – Se sekci archeologickou do VŠESTAR – střediska experimentální archeologie, návštěva Muzea války 1866 na Chlumu, památník bitvy **U SADOVÉ a HRADCE KRÁLOVÉ**. Vede P. Kalábková. Cena 280 Kč.

Již přijímáme přihlášky na zájezdy, které se uskuteční na podzim:

17. září – Na Jablunkovské šance – opevnění blízko Jablunkova ve Slezsku.

1. října – Na jižní Moravu (Milotice, Strážnice, Petrov, Plze – vinný sklípek).

15. října – Do Holešova (židovské památky, Černá kaple, zámek).

VZKAZ OD NAŠICH SEKCIÍ

SEKCE PRO DĚJINY LÉKAŘSTVÍ připravuje na měsíce únor, duben a červen (**vždy v pátek od 15 hodin** v sále Radeckého) již tradiční setkání s odbornými přednáškami, např.: Historické milníky vývoje laparoskopické chirurgie (prof. MUDr. M. Duda, DrSc.), 25 let od vzniku kliniky Tělovýchovného lékařství (prof. MUDr. Z. Jurka, CSc.), Historie objevu inzulinu (doc. MUDr. R. Chlup, CSc.), Historické kořeny moderní imunologie a orgánové transplantace (doc. MUDr. A. Bártová, CSc.), později další. O jejich obsahu, interpretech a datech konání budeme včas informovat obvyklými způsoby.

PŘÍRODOVĚDNÁ SEKCE: Přesto, že se funkce vedoucího ze závažných zdravotních důvodů po mnohaletém záslužném působení vzdal pan Ing. Jiří Lazebníček, je sekce připravena v jarních a letních měsících opět nabídnout služby **houbařské poradny každé pondělí od 16 do 17.30 hod.** v místnosti VSMO v přízemí muzea. Začátek (patrně v dubnu) oznámíme!

FOTOGRAFICKÁ SEKCE mívá pravidelné schůzky každou lichou středu od 17 hodin, nově většinou v Radeckého sále. Nabídne také pohled na výsledky uměleckého snažení svých členů na webové adrese <http://vsmo.rajce.idnes.cz>, v měsících **duben, květen, červen** na výstavce svého člena Radomíra Kratochvíla **v prostorách Knihovny města Olomouce** na nám. Republiky.

GENEALOGICKÁ SEKCE bude mít schůzku **každé třetí úterý v měsíci** (19. 1., 16. 2., 15. 3. atd.) od 15.45 v místnosti VSMO. Opakuje také svou nabídku pomoci v uvedených časech slovem i skutkem zájemcům o tvorbu vlastních rodopisů.

NUMIZMATICKÁ SEKCE se schází **každou třetí sobotu** (počínaje 16. lednem 2016) od 8 hodin na schůzkách spojených s přednáškou a malou burzou v sále Radeckého. Kontakt s výborem sekce lze navázat každou první středu od 15 do 17 hodin v restauraci U Huberta v Domě armády na tř. 1. máje.

SEKCE ASTROLOGICKÁ má schůzky **každou lichou středu** v měsíci od 17 hodin v místnosti VSMO.

ESPERANTU je vyhrazena místnost VSMO (ke studiu a zdokonalování jazyka) každý pátek od 16 do 18 hodin.

KAKTUSÁŘI nás letos pozvou – kromě schůzek s odbornými přednáškami **vždy první sobotu** v měsíci v sále RADECKÉHO (6. 2., 5. 3., 2. 4. atd.) – na tradiční **VÝSTAVU svého mnohaletého pěstitelského snažení ve dnech 16. až 18. června 2016 v atriu Vlastivědného muzea** (jako loni ve stejném čase – na snímku).

KULTURNÍ KALENDÁŘ NA ROK 2016 přináší stejně jako v letech předešlých mnoho dat s připomínkou významných kulatých výročí, z nichž mnohá byla inspirací také při tvorbě programu našich setkání uvedených v předchozích odstavcích. Jde například o 700. výročí narození císaře Karla IV. (1316), vznik olomoucké Vědecké (Univerzitní) knihovny před 450 lety (1566), vzpomínky se dotknou také válečných konfliktů před 150 roky (1866) či před rovnou stovkou let (1916) atd. Roli budou při našem vzpomínání hrát také některé památné stavební objekty. Budova č. p. 512 v Křížkovského ul. 10 (na snímku) bude kulísou hned dvěma připraveným pořadům: připomeneme si u ní historii obnovení olomoucké univerzity před 70 lety (1946) i památku chrámu sv. Petra dávno zaniklého pod základy dnešního objektu.